Avadhūta-upaniṣad
(*laghu*)

Tălmăcire din limba sanskrită
de Vlad Șovărel

București
3 iulie 2026

॥ अवधूतोपनिषत् (लघु) ॥
Avadhūta-upaniṣad (*laghu*)

हरिः ॐ[1]

ॐ सह नाववतु। सह नौ भुनक्तु। सह वीर्यं करवावहै।
तेजस्विनावधीतमस्तु मा विद्विषावहै॥
ॐ शान्तिः शान्तिः शान्तिः॥

Protejează-ne pe amândoi deopotrivă!
Hrănește-ne pe amândoi deopotrivă!
Împreună să făptuim cu vigoare!
Fie ca ceea ce am studiat
să fie strălucitor,
Să nu fim
nicicum
ostili!

OṀ – pace, pace, pace.

1 *V. TU* II.1.

ॐ। यमनियमासनप्राणायामप्रत्याहारधारणाध्यानसमाध्यष्टाङ्गयोगः¹ ॥

OṀ. Yoga, [cea alcătuită din] opt părți:[1] regulile obligatorii (*yama*), regulile conjuncturale (*niyama*), postura (*āsana*), controlul suflurilor (*prāṇāyāma*), re-tragerea (*pratyāhāra*) [în minte a simțurilor de la obiectele lor], concentrarea (*dhāraṇā*), meditația (*dhyāna*) și contemplarea (*samādhi*).

शिखा ²प्राणमयी वृत्तिर्यमाद्यष्टाङ्गसाधनैः³ ॥

Prin practicarea părților precum regulile obligatorii (*yama*) etc.
Apare flacăra/lumina (*śikhā*) alcătuită din sufluri (*prāṇa*)[2].[3]

उपनिषद्ब्रह्मयोगिन् — एवमभ्यासयोगः केनोपायेन जायते इत्यत आह – शिखेति। वक्ष्यमाणयमाद्यष्टाङ्गयोगसाधनैः प्राणमयी वृत्तिः योगशिखाऽभ्यासयोगफलप्रापिका संजायते इत्यर्थः ॥

UPANIṢADBRAHMAYOGIN (*TśbU* II.23ab) — ‹Cea dintâi›: dacă spune „astfel, prin ce metodă/cale (*upāya*) apare practica contemplației/Yoga (*abhyāsa-yoga*)?” Prin practicile Yoga – cea cu opt părți (*aṣṭāṅga*) precum regulile obligatorii (*yama*) etc. – ce vor fi descrise, apare activitatea (*vṛtti*) alcătuită din sufluri (*prāṇa*), apogeu (*śikhā*) al [practicii] Yoga, care este dăruitoarea rezultatelor practicii contemplației/Yoga (*abhyāsa-yoga*) – astfel este înțelesul.

देहेन्द्रियेषु वैराग्यं⁴ यम इत्युच्यते बुधैः।
अनुरक्तिः परे तत्त्वे सततं नियमः स्मृतः⁵ ॥ १ ॥

1. Astfel sunt descrise regulile obligatorii (*yama*) de către cei înțelepți:
„Despătimirea (*vairāgya*) de trup (*deha*) și simțuri (*indriya*)”,
Iar regulile conjuncturale (*niyama*) sunt amintite ca fiind:
„Devoțiunea perpetuă întru supremul real (*tattva*)”.[4]

उपनिषद्ब्रह्मयोगिन् — पूर्वोक्तनिर्विशेषब्रह्मज्ञानोपायतया संक्षेपविस्तराभ्यामष्टाङ्गयोगमुपदिशति – देहेति ॥

UPANIṢADBRAHMAYOGIN (*TśbU* II.28) — ‹Trup (*deha*)›: expune pe scurt și pe larg Yoga cu opt părți (*aṣṭāṅga*) pe calea cunoașterii lui *bráhman* fără de caracteristici (*nirviśeṣa*) descris anterior.

अप्पयदीक्षित — अष्टाङ्गयोगश्चायं वैराग्यादिलक्षणयमादिरूप एव विवक्षितः। एतैरेव ज्ञानयोगाष्टाङ्गैः सद्योमुक्तिरिति ॥

APPAYADĪKṢITA (*TśbU* II.28) — Iar această Yoga cu opt părți (*aṣṭāṅga*) este înțeleasă ca fiind cu adevărat sub forma regulilor obligatorii (*yama*) etc. care sunt caracterizate prin despătimire (*vairāgya*) etc. Astfel, cu adevărat prin aceste opt părți (*aṣṭāṅga*) ale Jñāna-yoga [apare] imediata izbăvire (*mukti*).

---

¹ ०योगमुच्यते ॥ ² ज्ञा(त/न)० ॥ ³ ०साधनम् ॥ ⁴ देहेन्द्रियादिवैराग्यम् ॥ ⁵ नियमः परिकीर्तितः ॥

---

1 Var. n. १: „Este descrisă Yoga cu opt părți”.
2 Var.: „Activitatea (*vṛtti*) alcătuită din sufluri (*prāṇa*) este cea dintâi (*śikhā*)”; var. n. २: „din cunoaștere (*jñāna*)”
3 V. *TśbU* II.23ab.
4 V. *TśbU* II.28 & *Avśs* XXV.83.

१सर्ववस्तुन्युदासीनभाव२ आसनमुत्तमम्।
जगत्सर्वमिदं मिथ्या३ प्रतीतिः प्राणसंयमः॥२॥

2. Suprema postură (*āsana*)
Este starea (*bhāva*) de detașare (*udāsīna*) față de toate lucrurile (*vastu*).
Controlul suflurilor (*prāṇa-saṁyama*) este percepția/cunoașterea (*pratīti*)
Că tot acest întreg univers (*jagat*) este fals/ireal (*mithyā*).[1]

चित्तस्यान्तर्मुखीभावः प्रत्याहारस्तु सत्तमः४।
चित्तस्य निश्चलीभावधारणां५ धारणां६ विदुः७॥३॥

3. Cu adevărat cea mai bună re-tragere (*pratyāhāra*) [în minte a simțurilor]
Este starea (*bhāva*) orientată înspre lăuntrul psihicului (*citta*).
[Ei] cunosc concentrarea (*dhāraṇā*) ca fiind
Ținerea (*dhāraṇā*) fără de clintire a stării (*niścalī-bhāva*) psihicului (*citta*).[2]

सोऽहं चिन्मात्र८ एवेति चिन्तनं ध्यानमुच्यते।
ध्यानस्य विस्मृतिः९ सम्यक्समाधिरभिधीयते॥४॥

4. Meditația (*dhyāna*) este descrisă ca fiind contemplarea:
„Cu adevărat acela sunt eu (*so'ham*), doar conștiință (*cit-mātra*)".
Completa/adevărata contemplare (*samādhi*) este desemnată ca fiind
Uitarea meditației (*dhyāna*)[3].[4]

एवं विशोध्य तत्त्वानि१० योगी निःस्पृहचेतसा।
यथा निरिन्धनो वह्निः स्वयमेव प्रशाम्यति११॥५॥

5. Astfel, purificând pe deplin categoriile [experienței] (*tattva*),
Yoginul cu mintea fără de tânjiri (*niḥspṛha-cetas*)
Este aidoma focului fără de combustibil
Care cu adevărat se stinge de la sine.[5]

उपनिषद्ब्रह्मयोगिन् — केन ब्रह्म संपद्यते इत्यत्र – एवमिति। स्वातिरिक्तस्पृहाविरलचेतसा ब्रह्म संपद्यते इत्यर्थः। मनआदिकरणग्रामे सति ब्रह्मसंपत्तिः कुत इत्याशङ्क्य निष्प्रतियोगिकब्रह्ममात्रप्रबोधसमकालमाभासतो वाऽपि करणग्रामोऽस्तीति यदि भ्रान्तिः तदा तच्छान्तिः भवेदिति सदृष्टान्तमाह – यथेति। प्रशाम्यते शाम्यति॥

UPANIṢADBRAHMAYOGIN (*TśbU* II.163) — ‹Astfel›: [dacă se întreabă] aici „de către cine/cum poate fi dobândit *bráhman*?" *Bráhman* este dobândit de către mintea care are puține tânjiri (*spṛha*) „diferite de sine" (*svātirikta*) – astfel este înțelesul.

‹Este aidoma›: admițând obiecția „atunci când există o multitudine de instrumente (*karaṇa*) [de cunoaștere] precum mintea (*manas*) etc., cum ar putea exista dobândirea

१सर्ववस्तूनि॥ २०भावम्। उदासीनो भाव॥ ३मिथ्या०॥ ४सत्तम। स उच्यते॥ ५०भावं धारणम्॥ ६०भावो धारणा धारणम्॥ ७निश्चयो भावो धारणा सा निगद्यते॥ ८०मात्रम्॥ ९विस्तृतिः। ध्यानेन मिश्रितम्॥ १०तत्वानि॥ ११प्रशाम्यते॥

1 V. *TśbU* II.29 & *Avśss* XXV.84.
2 V. *TśbU* II.30 & *Avśss* XXV.85.
3 Var. n. १४: „Amestecul prin meditație (*dhyāna*)".
4 V. *TśbU* II.31 & *Avśss* XXV.86.
5 V. *TśbU* II.163.

lui *bráhman*?" sau dacă există confuzia (*bhrānti*) că „există o multitudine de instrumente (*karaṇa*) [de cunoaștere], chiar și doar în mod aparent, concomitent cu realizarea/trezvia (*prabodha*) [existenței] doar a lui *bráhman* fără de substrat/corespondent (*niṣpratiyogika*)" atunci spune alegoria care ar produce pacificarea (*śānti*) acestora.

‹Se stinge›: încetează/devine mulțumit/calm.

अप्पयदीक्षित — अस्य समाधानं किमित्यपेक्षायामाह – यथेति। यथा निरिन्धनो वह्निराश्रयाभावात्स्वयमेव प्रशाम्यति। तथा ब्रह्मविषयकाप्राकृतवृत्तिज्ञानस्याप्याश्रयभूतं मनः प्राणाद्यशेषविकारवस्तु परस्मिन्ब्रह्मणि विलीयते। न च विकारजडवस्तूनि केवलं विलीयन्ते। न तु निर्विकारो जीव इति शंक्यम्॥

Appayadīkṣita (*TśbU* II.161) — ‹Este aidoma›: spune aceasta în cazul întrebării „care este clarificarea/dovada (*samādhāna*) pentru aceasta?" Așa cum focul fără de combustibil se stinge de la sine însuși din cauza ne-existenței suportului (*āśraya*), tot astfel mintea (*manas*) împreună cu toate cele existente (*vastu*) ca [rezultat al] transformării (*vikāra*) precum suflul (*prāṇa*) etc., devenită[1] [acum] chiar suportul (*āśraya*) cunoașterii (*jñāna*) sub forma unei activități (*vṛtti*) [psihice] ne-naturale (*aprākṛta*) ce-l are ca obiect (*viṣayaka*) pe *bráhman*, se dizolvă pe deplin în supremul *bráhman*. Și, dacă nu se dizolvă pe deplin doar cele existente inerte (*jaḍa-vastu*) ca [rezultat al] transformării (*vikāra*), se anticipează însă că nu și sinele empiric (*jīva*) care este fără de transformare (*nirvikāra*).

१ग्राह्याभावेऽमनःप्राणो२ ३निश्चलज्ञानसंयुतः।
शुद्धसत्त्वे४ परे लीनो जले५ सैन्धवपिण्डवत्॥६॥

6. Când nu există cele de apucat, nu există nici mintea-suflu (*manas-prāṇa*),
[Sinele empiric (*jīva*)][2] înzestrat cu o cunoaștere fără de clintire (*niścala*)[3]
Este dizolvat în suprema existență/realitate (*sattva*) pură,
Aidoma unui bulgăre de sare în apă.[4]

उपनिषद्ब्रह्मयोगिन् — कुतः। स्वातिरेकेण ग्राह्याभावे प्राणोपाधिकः शुद्धसत्वे परे लीनो जीवः सलिलसैन्धवपिण्डवज्जीवभावं विहाय ब्रह्मीभूतो भवतीत्यर्थः॥

Upaniṣadbrahmayogin (*TśbU* II.164) — De unde/din ce motiv? Sinele empiric (*jīva*) care este condiționat de suflu (*prāṇa-upādhika*), atunci când nu există cele de apucat/perceput și prin faptul de „a fi diferit de sine" (*svātireka*), este dizolvat în suprema existență/realitate (*sattva*) pură aidoma unui bulgăre de sare în apă. Abandonând starea de sine empiric (*jīva*) devine aidoma lui/alcătuit din *bráhman* – astfel este înțelesul.

अप्पयदीक्षित — जीवः सैन्धवपिण्डवदित्युक्त्या जीवस्य निर्विकारचिदंशत्वेन निर्विकारस्यापि परस्मिन् लयसंभवात्। न ह्यंशांशिनोरैक्यसिद्धौ कश्चिदपि विरोधोऽस्ति। जलयोः क्षीरयोस्तैलयोश्च पृथक्कृतयोः पुनरैक्ये विरोधादर्शनात्॥

Appayadīkṣita (*TśbU* II.162) — Prin afirmația că „sinele empiric (*jīva*) este aidoma unui bulgăre de sare" și prin faptul de a fi parte din conștiința fără de transformare (*nirvikāra-cit*) a sinelui empiric (*jīva*), se manifestă/apare dizolvarea în supremul [*bráhman*]

१ग्राह्यभावे॥ २म(न/नः)प्राणः। ०प्राण॥ ३निश्च(य०/लम्)॥ ४०सत्वे॥ ५जला। जानः। जीवः॥

---

1 Var.: „mintea (*manas*) alcătuită din toate transformările (*vikāra*) precum suflul (*prāṇa*) etc., devenită".

2 V. n. २१.

3 Var. n. १९: „o cunoaștere fermă (*niścaya*)".

4 V. *TśbU* II.164.

chiar și a celui fără de transformare (*nirvikāra*) – căci nu există impediment câtuși de puțin întru stabilirea/realizarea unității (*aikya*) dintre parte și întreg (*aṁśa*|*aṁśin*), datorită ne-observării vreunui impediment întru re-unificarea (*punar-aikya*) celor ce au fost despărțite: două părți de apă, două părți de lapte ori două părți de ulei.

मोहजालकनिर्धूतो[१] विश्वं पश्यति स्वप्नवत्।
[२]सुषुप्तवद्यश्चरति [३]स्वभावपरनिश्चलः[४] ।
निर्वाणपदमाश्रित्य योगी कैवल्यमश्नुते ॥७॥

7. Cel scăpat din plasa confuziei/iluziei (*moha-jāla*)
Vede universul ca fiind aidoma visului (*svapna*).[1]
Cel fără de clintire (*niśćala*) în propria sa natură supremă[2]
Umblă aidoma celui aflat în somnul profund (*suṣupta*).
Dobândind refugiu în starea de *nirvāṇa*,
Yoginul atinge/experimentează [starea de] singularitate (*kaivalya*).[3]

उपनिषद्ब्रह्मयोगिन् — यदि स्वातिरिक्तविश्वस्फूर्तिः स्यात्तदा तत्स्फूर्तौ मोह इत्यादि। तदस्फूर्तौ सुषुप्तिवद्यश्चरति सः स्वभावपरिनिश्चलः। स्वातिरिक्तविश्वस्फूर्त्यपह्नवसिद्धनिष्प्रतियोगिकब्रह्ममात्रतया अवस्थानं यत्तन्निर्वाणपदम्। एवं ब्रह्ममात्रज्ञानयोगी ज्ञानसमकालं कैवल्यरूपेणाऽवशिष्यते इत्यर्थः॥

Upaniṣadbrahmayogin (*TśbU* ii.165) — Dacă manifestarea universului ar fi „diferită de sine" (*svātirikta*), atunci ‹confuzia/iluzia (*moha*)› etc. este în manifestarea acestuia. În ne-manifestarea acestui [univers], el – fiind pe deplin fără de clintire (*pariniśćala*) în propria sa natură – umblă aidoma celui aflat în somnul profund (*suṣupti*). Acea rămânere/stare (*avasthāna*) doar ca *bráhman* fără de substrat/corespondent (*niṣpratiyogika*), realizată/desăvârșită (*siddha*) prin negarea manifestării universului ca fiind diferit de sine (*svātirikta*), este această stare de *nirvāṇa*. Astfel, yoginul [dedicat] doar cunoașterii lui *bráhman*, rămâne întru forma/natura (*rūpa*) singularității (*kaivalya*) concomitent cu [această] cunoaștere (*jñāna*) – astfel este înțelesul.

अप्पयदीक्षित — तर्हि मुक्तजीवस्यानन्दानुभूतिराहित्यं प्रसज्यते। सर्ववृत्तिराहित्यादिति चेन्नैष दोषः। ब्रह्मणः परमानन्दघनीभूतत्वेन तद्भूतस्य योगितस्य योगिनस्तथात्वसिद्धेः। यदि तं ब्रह्मानन्दमनुभूय तं पश्चात्स्वपुत्रमित्रकलत्रादीनां शिष्याणां वा विवक्षुरसि। तत इदानीमेव जीवन्मुक्तिपदमाश्रित्य नित्यसमाधिं कुरुष्व। विदेहमुक्त्यनन्तरं पुनरागन्तव्यमिति तवेच्छा चेत्। सा न सफला स्यात्। न भूयः संसृतिं व्रजेदित्युक्तत्वात्। न च जीवस्य पूर्व ब्रह्मणः सकाशादेवोत्पन्नत्वात्तथा पुनश्चोत्पत्तिः स्यादिति वाच्यम्। सप्रतियोगिकब्रह्मणः सकाशादुत्पन्नत्वान्निष्प्रतियोगिके विलीनत्वाच्च। तस्मान्न कथ न्चन पुनरुत्पत्तिप्रसंगः इति सर्वमनवद्यम्॥

Appayadīkṣita (*TśbU* ii.163) — Dacă [se obiectează că] „din cauza absenței tuturor activităților (*vṛtti*) [psihicului (*citta*)] rezultă absența percepției beatitudinii (*ānanda*) pentru sinele empiric izbăvit (*mukta-jīva*)" [răspundem că] aceasta nu este un inconvenient (*doṣa*) întru desăvârșirea naturii reale (*tathātva*) a yoginului unit/înnebunit (*yogita*) și devenit acel [*bráhman*], căci prin natura lui *bráhman* este beatitudine (*ānanda*) compactă supremă.

---

[१]°संघा(तः/तम्)॥ [२]सुषुप्तिवद्। सुषुप्तिविद्यः॥ [३]स्वभावम्॥ [४]°परिनिश्चलः। °परिनिश्चयः॥

---

1 Var. n. २२: „Vede universul care este o multitudine de plase ale confuziei/iluziei (*moha-jāla*) ca fiind aidoma visului (*svapna*)."

2 Var. n. २५: „Cel pe deplin fără de clintire (*pariniśćala*) în propria sa natură".

3 V. *TśbU* ii.165.

Dacă, experimentând această beatitudine a lui *bráhman*, ești doritor să comunici aceasta după aceea discipolilor ori propriului fiu, prietenilor, soției etc., atunci, dobândind chiar în acest moment starea de izbăvire în timpul vieții (*jīvan-mukti*), practică necontenit contemplarea (*samādhi*)! Dar dacă dorința ta este „după izbăvirea dez-trupată (*videha-mukti*) este necesară re-venirea", [atunci] aceasta nu ar fi cu rezultat, deoarece a fost spus „nu poate dobândi încă odată reîntruparea (*saṁsṛti*)"[1].

Și nu este de spus că din cauza faptului de a fi apărut mai înainte chiar din *bráhman* a sinelui empiric (*jīva*), ar putea exista tot astfel apariția (*utpatti*) [sa] din nou, deoarece a apărut din *bráhman* cu substrat/corespondent (*sapratiyogika*) și s-a dizolvat în cel fără de substrat/corespondent (*niṣpratiyogika*).

Prin urmare nu există în nici un fel posibilitatea unei noi manifestări (*utpatti*) – astfel întregul [raționament] este ne-criticabil.

ॐ स॒ह ना॑ववतु॒ । सह नौ॑ भुनक्तु । स॒ह वी॒र्यं॑ करवावहै ।
ते॒ज॒स्विना॒वधी॑तमस्तु॒ मा वि॑द्विषा॒वहै॑ ॥
ॐ शान्ति॒ः शान्ति॒ः शान्ति॑ः ॥

Protejează-ne pe amândoi deopotrivă!
Hrănește-ne pe amândoi deopotrivă!
Împreună să făptuim cu vigoare!
Fie ca ceea ce am studiat
să fie strălucitor,
Să nu fim
nicicum
ostili!

OṀ – pace, pace, pace.

योगी कैवल्यमश्नुत इति । य एवं वेद । इत्युपनिषत् ॥
अवधूतोपनिषत्समाप्ता ॥[१]
शुभं भवतु ॥
Astfel a cunoscut acesta:
Yoginul dobândește [starea de] singularitate (*kaivalya*).
Aceasta este învățătura (*upaniṣad*).
Avadhūta-upaniṣad este încheiată.
Să fie bunăstare!

[१] इत्यवधूतोपनिषत्संपूर्णमस्तु । श्रीयोगदिगम्बरार्पणमस्तु ॥

1 V. *TśbU* II.160.